

Jubileumjaar voor stalhouder Jan Kuipers

Ina Kooistra-Vogel

Het is een oude, vertrouwde aanblik die nooit verveelt: stalhouder Jan Kuipers op de bok achter *zien peerden*. Wat toch een pronkplaatje - braaf tuigende, grote paarden, geleid door de meesterkoetsier, die in vol ornaat hoog op een fraai, antiek rijtuig zit. Een straatbeeld dat altijd blij verrast en mensen iets geeft om voor stil te blijven staan.

Op 4 maart werd Kuipers negentig jaar, maar nog steeds is hij – bijgestaan door trouwe vrijwilligers – met paarden in de weer. Al driekwart eeuw heeft de geboren en getogen Hoogkerker de leidsels in handen, waarvan de laatste veertig jaar als stalhouder.

Zo was en is Jan Kuipers het gezicht van het oude gerij in Groningen. Hem viel al die jaren de eer te beurt om met zijn aanspanningen extra cachet te geven aan koninklijk bezoek. Waar binnen het Koninklijk Huis de generaties elkaar afwisselden, bleef in Groningen de koetsier één en dezelfde. Kuipers vervoerde in stijl Juliana, Beatrix, Willem-Alexander en Máxima. Zelf bleef hij daar altijd nuchter onder. “Mensen zeggen wel eens: ‘Een hele eer’. Maar ik verneem er niks van, of de koning nu achter me zit of er een gewoon mens achter me zit. Daar word ik niet anders van.”¹

Voor zijn verdiensten ontving Kuipers in 2001 al een koninklijke onderscheiding. Ter gelegenheid van zijn jubileumjaar werd de stalhouder opnieuw geëerd: op zondag 11 december vond bij het Nationaal Rijtuigenmuseum op Nienoord een feest plaats met ruim honderd genodigden. Het gezelschap wachtte Jan Kuipers buiten op, want uiteraard arriveerde de stalhouder met paard en rijtuig. Ditmaal niet op de bok maar in de kuip, geflankeerd door echtgenote Anje Kuipers-van Dijken, met wie hij het afgelopen jaar een ander jubileum mocht beleven: dat van 65-jarig huwelijkspaar.² “Hij heeft het hippo-mobiele erfgoed door alle recessies heengetrokken.” Directeur Geert Pruijsma van Museum Nienoord prees ‘het levend monument’ Jan Kuipers tijdens de feestmiddag. Burgemeester Berend Hoekstra van Leek zou de jubilaris even later een speciaal voor de gelegenheid samengesteld fotoboek overhandigen, met een overzicht van alle hoogtepunten in het bestaan van Stalhouderij Kuipers.³

Het bijzondere jubileum trok ook de aandacht van de nationale televisie. Voor het programma *Hallo Nederland* van Omroep Max werd gefilmd bij de meesterkoetsier thuis aan de Friesestraatweg. Terwijl hij zijn hoed op zette, met zijn vrouw naast zich in de deuropening, klonk het vertrouwd op de landelijke buis:

“Ik ken opstappen. Alles veur mekoar?”.

Met een drone werden vervolgens bij Leegkerk prachtige beelden gemaakt van Kuipers, die een tweespan met naast zich op de bok Jan van der Velde uit Hoogkerk. “Ik blijf rijden tot zolang als *mien kop* nog goed is en dat ik me bij de weg vertrouw. Als ik me bij de weg niet meer vertrouw, dan is ’t over. Maar dat duurt nog wel een dag”, aldus Kuipers, die een vermelding in het Guinness Book of Records op naam heeft staan door als eerste ter wereld met 24 paarden voor één koets te rijden.⁴

Jan Kuipers (90) doet het wel iets rustiger aan, maar is nog altijd actief als koetsier.
(foto: J. Leutscher-Bosker)

¹Citaat uit de uitzending van *Hallo Nederland*, 20 december 2016 (NPO 2, Omroep Max), 11:15-15.05. Terug te zien via ‘Uitzending Gemist’ (http://www.npo.nl/hallo-nederland/20-12-2016/-POW_03247355).

² ‘Stalhouder Kuipers’ in: *Nieuwsblad van het Noorden*, 4 mei 2001, 8.

³ Ina Reitzema, ‘Meesterkoetsier laat zich voor een keer rijden’ in: *Dagblad van het Noorden* (editie Groningen), 12 december 2016, 18-19.

⁴ Uit de hierboven aangehaalde uitzending van *Hallo Nederland*.